

KRRIO- 9/c.

**Przewodniczący
Krajowej Rady
Regionalnych Izb Obrachunkowych**

Ryszard Paweł Krawczyk

Łódź, 14 lipca 2011 r.

**Pan
nadbryg. Marek Kowalski
Zastępca Komendanta Głównego
Państwowej Straży Pożarnej**

KRRIO- WA-0100/37/Ł/11-2

W nawiązaniu do pisma Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej z dnia 7 lipca 2011 roku o syg. BF-I-0739/1-1/11 uprzejmie informuję, że Krajowa Rada Regionalnych Izb Obrachunkowych zajmuje w sprawie przekazywania dodatkowych środków finansowych dla komend powiatowych/miejskich PSP następujące stanowisko.

Począwszy od 1 stycznia 2011 roku, w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 29 października 2010 roku o zmianie ustawy o Państwowej Straży Pożarnej (Dz.U. Nr 239, poz. 1589) w ustawie o Państwowej Straży Pożarnej dodane zostały po art. 19d artykuły 19e-19l.

W konsekwencji dokonanych zmian został utworzony Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej, składający się z funduszy: centralnego, wojewódzkich i szkół Państwowej Straży Pożarnej. Fundusz jest państwowym funduszem celowym. Natomiast środki finansowe uzyskane przez Państwową Straż Pożarną z wpływów uzyskanych w trybie i na warunkach określonych w art. 19b-19d zgodnie z zawartymi umowami lub porozumieniami przez:

- 1) Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej - są przychodami funduszu centralnego;

- 2) komendantów wojewódzkich Państwowej Straży Pożarnej lub nadzorowanych przez nich komendantów powiatowych (miejskich) Państwowej Straży Pożarnej - są przychodami funduszy wojewódzkich;
- 3) komendantów szkół Państwowej Straży Pożarnej - są przychodami funduszy szkół Państwowej Straży Pożarnej.

Środkami Funduszu - jak stanowi dodany art. 19i ustawy - dysponują:

- 1) Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej - w zakresie funduszu centralnego;
- 2) komendanci wojewódzcy Państwowej Straży Pożarnej - w zakresie funduszy wojewódzkich obejmujących komendy wojewódzkie Państwowej Straży Pożarnej oraz nadzorowane komendy powiatowe (miejskie) Państwowej Straży Pożarnej;
- 3) komendanci szkół Państwowej Straży Pożarnej - w zakresie funduszy szkół Państwowej Straży Pożarnej.

Z przywołanych przepisów wynika, że jednostki samorządu terytorialnego mogą uczestniczyć w pokrywaniu części kosztów funkcjonowania PSP. Jednakże w przypadku gdy wsparcie polega na przekazaniu środków finansowanych dla Komendy PSP, to środki finansowe winny zostać przekazane przez tę jednostkę za pośrednictwem Funduszu Wsparcia PSP. Środki z budżetu jednostki samorządu terytorialnego mogą być przekazywane poprzez zastosowanie paragrafów klasyfikacji budżetowej:

- 300 Wpłaty od jednostek na państwowy fundusz celowy
- 617 Wpłaty od jednostek na państwowy fundusz celowy na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych

z odpowiednią czwartą cyfrą.

Znowelizowane przepisy ustawy o Państwowej Straży Pożarnej są bardzo jednoznaczne i w obecnym stanie prawnym brak jest możliwości przekazywania przez powiat własnych środków budżetowych na potrzeby PSP poprzez zasilanie strony wydatkowej jednostek powiatowych PSP, które jak słusznie zauważa Komendant Główny PSP nadal pozostają powiatowymi jednostkami budżetowymi.

Należy zwrócić uwagę, że przepis art.19g bez żadnych wyjątków odnosi się do środków finansowych pozyskanych przez PSP na warunkach i w trybie określonym przepisami art.19 b – 19 d. Zatem gdyby intencją ustawodawcy było potraktowanie powiatów w sposób szczególny, zapewne zostałoby to zapisane (ogólnie trudno jest się odnieść do argumentów Komendanta Głównego PSP zwracających uwagę na intencję projektodawcy, ponieważ uzasadnienie do ustawy – druk sejmowy 3433- uzasadnienie. – w całości odnosi się

do zmian przepisów umożliwiających rekompensatę pieniężną za wydłużony czas pracy pracowników PSP).

Ogólna zasada finansowania działalności PSP wynika z art.19a ustawy o PSP, czyli powinna być ona finansowana z budżetu państwa, a na poziomie powiatów z dotacji celowej z budżetu państwa, stanowiącej dochód powiatu. Fakt, że powiatowe PSP funkcjonują w formie powiatowych jednostek budżetowych nie przesądza o źródłach finansowania tych jednostek, a jedynie o formie przekazywania środków finansowych pozyskanych z budżetu państwa przez powiat. Natomiast w sytuacji kiedy powiat ma możliwości i chce uczestniczyć w kosztach funkcjonowania PSP (art.19b pkt 1 ustawy o PSP) ze środków własnych budżetowych, w obecnym stanie prawnym, nie ma innej możliwości jak poprzez wpłatę środków budżetowych na Fundusz Wsparcia.

Zapisy projektu rozporządzenia MSWiA, a w szczególności §8 ust. 4 nie wprowadzają w tej kwestii nic nowego i nie są sprzeczne z omawianą ustawą. Rozporządzenie umożliwia przekazywanie przez dysponentów funduszy wojewódzkich dotacji celowych powiatom na realizację celów określonych w podpisanych umowach i porozumieniach z podmiotami wpłacającymi środki na Fundusz Wsparcia.

W tym miejscu należy zgodzić się z poglądem Komendanta Głównego PSP, że będziemy mieli do czynienia z sytuacją, gdzie środki finansowe wpłacone przez powiat na Fundusz Wsparcia wrócą do budżetu powiatu w formie dotacji celowej przekazanej przez dysponenta Wojewódzkiego Funduszu Wsparcia PSP. Jednak badając finansowanie PSP z punktu widzenia legalności jest to jedyna możliwa droga wsparcia działalności PSP przez powiat. Usprawnienie, tj. dostosowanie zasad współfinansowania PSP przez powiat wymaga zmiany ustawy, ponieważ zapisy rozporządzenia nie mogą być z nią sprzeczne, a gdyby tak próbowano zrationalizować obieg pieniądza między budżetem powiatu i PSP - byłoby to sprzeczne z przepisami ustawy o PSP.

Zatem reasumując, dotychczasowa praktyka wspierania PSP przez powiaty poprzez zasilanie strony wydatkowej jednostek ze środków własnych budżetowych wynikała z braku szczegółowych regulacji prawnych w tym zakresie i była racjonalna. Natomiast wobec znowelizowania ustawy o PSP taka praktyka nie może być kontynuowana i przepisy projektowanego rozporządzenia nie zmieniają i nie mogą tego zmienić.

Zgodnie z art. 33a ust. 2 i 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 ze zm.) jednostki organizacyjne stanowiące aparat pomocniczy kierowników powiatowych służb, inspekcji i straży, z wyjątkiem jednostek organizacyjnych Policji, są powiatowymi jednostkami budżetowymi w rozumieniu

przepisów ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014, z późn. zm.), zastąpionej przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.). Zatem komendy powiatowe (miejskie) Państwowej Straży Pożarnej są samorządowymi jednostkami budżetowymi i jako takie – zgodnie z art. 11 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych – pokrywają swoje wydatki bezpośrednio z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, a pobrane dochody odprowadzają na rachunek dochodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

W ocenie KRRIO w obecnym stanie prawnym brak jest podstaw prawnych do innego przekazywania środków finansowych z budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Mogą być one przekazane dla Komendy Powiatowej PSP jedynie za pośrednictwem Funduszu Wsparcia PSP.

Zgodnie z art. 19f ustawy o Państwowej Straży Pożarnej, Fundusz jest państwowym funduszem celowym, zatem środki z Funduszu Wsparcia PSP powinny być przekazywane komendzie powiatowej (miejskiej) PSP poprzez budżet powiatu (miasta na prawach powiatu). Stosownie do postanowień art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 ze zm.) środki z funduszy celowych, pozyskiwane na podstawie odrębnych przepisów, są dochodami jednostek samorządu terytorialnego (a nie ich jednostek organizacyjnych).

W przypadku gdy jednostka samorządu terytorialnego chce uczestniczyć w pokrywaniu części kosztów funkcjonowania Komendy Powiatowej PSP w **drodze pomocy rzeczowej**, to może dokonać zakupu i przekazać w drodze darowizny Komendzie Powiatowej PSP. Wydatek w postaci zakupu sprzętu dla komendy winien zostać zaplanowany w budżecie w dziale 754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, rozdział 75411 Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej, w odpowiednich §

Wybór odpowiedniego rozwiązania leży w gestii jednostki samorządu terytorialnego.

W przypadku występowania finansowania ww. zakupów z różnych źródeł, wyrazem takiego wsparcia jest zaplanowanie w budżecie samorządu dochodów z tych źródeł i poniesienie z budżetu wydatku – czyli przekazywanie ww. środków poprzez budżet jednostki samorządu terytorialnego na zwiększenie planu finansowego komendy powiatowej (miejskiej) PSP. Środki te winny być w całości wykorzystane na cel, na który zostały przekazane.

1
mgr inż. Andrzej Szlachetka
Ryszard P. Krawiec